

Verslag van activiteiten Initiatief Passend Onderwijs Midden-Brabant 2010-2011

1. Algemene gegevens.

Naam school/organisatie	De Bodde, school voor ZML
Adres	Karel Boddenweg 1, 5044 EL Tilburg
Plaats	Postadres: Postbus 1368, 5004 BJ Tilburg
Contactpersoon	Anja Hulshoff-van Oosterhout
E-mail contactpersoon	ahulshoff@debodde.nl
Tel.nummer contactpersoon	013-4671363

2. Overzicht van de samenwerkende partners.

Naam school/organisatie	De Bodde, school voor ZML Basisschool De Wegwijzer Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Midden-Brabant Vakschool Tilburg
Plaats	Tilburg

3. titel van het Initiatief.

Een Parelklas in het voortgezet onderwijs
Doorstromen vanuit de Parelklas van basisschool de Wegwijzer naar het VO.
In het bijzonder het uitvoeren van een onderzoek naar de haalbaarheid van de start van een Parelklas in het voortgezet onderwijs. Deels bedoeld als een mogelijkheid om de overgang vanuit de bestaande parelklassen te bevorderen en deels als een nieuw initiatief van Passend Onderwijs in het voortgezet onderwijs.

4. Doelstelling van het Initiatief (SMART-formuleren)

Algemeen:

Leerlingen op een volwaardige manier onderwijskansen bieden in het regulier onderwijs en in vervolg daarop ook in het regulier voortgezet onderwijs.

Het gaat niet alleen om een **fysieke** integratie: het kind met een beperking zit in een reguliere school of klas, maar ook om **functionele** integratie: de mate waarin het kind deelneemt aan de activiteiten in de school/klas en **sociale** integratie: de mate waarin het kind ook deel uitmaakt van de school/groep.

Specifiek	Vorbereidingen treffen om met ingang van het schooljaar 2010-2011
Meetbaar	voor 4 tot 6 leerlingen, afkomstig uit een Parelklas in het regulier onderwijs
Acceptabel	een passende Parelklasconstructie in het regulier voortgezet onderwijs te realiseren
Realistisch	die zowel in orthopedagogisch als orthodidactisch opzicht een veilige en ontwikkelingsbevorderende leeromgeving biedt voor leerlingen met een verstandelijke beperking
Tijdsgebonden	waarbij in nauw overleg met het (zorg)team van de ontvangende VO-school en ouder(s)/ verzorger(s) een schoolloopbaanperspectief voor 3 tot 5 jaar wordt uitgestippeld.

5. Zijn de doelstellingen bereikt? Waarom wel / waarom niet?

De start van deze pilot heeft in het schooljaar 2009-2010 plaatsgevonden. De aanvankelijke hoop om binnen een jaar een Parelklasconstructie in het VO te realiseren is ijdel gebleken. Wet- en regelgeving, zorgen om een eventueel veranderend (negatief) imago van de VO-school, ontoereikende kennis en vaardigheden bij leraren, een onvoldoende veilig en toegankelijke leeromgeving voor leerlingen met een ZML-indicatie bleken zwaarwegende redenen die de realisering van een Parelklas in het VO in de weg stonden.

De doelstelling is niet gehaald, er is geen vervolg in het VO voor leerlingen van de Parelklas van de Wegwijzer gerealiseerd.

Dit is bevestigd door de resultaten van een aantal besprekingen in de stuurgroep van het SWV VO Midden-Brabant. Aan de hand van enkele voorbeelden uit den lande en de interpretatie van de ambities van Passend onderwijs is gesproken over haalbaarheid van een dergelijk project in deze regio. Belemmerend daarbij was ook de onderwijs juridische vormgeving van de constructie. Juist in dat schooljaar was ook al duidelijk dat een aantal constructies niet mogelijk waren en door de inspectie werden afgewezen. (projecten als Pleincollege Eindhoven en Frater van Gemertschool Tilburg). In die constructies werden leerlingen ingeschreven in het voortgezet speciaal onderwijs en volgden zij het onderwijs feitelijk op een school voor voortgezet onderwijs.

Toch wilden we na één jaar nog niet opgeven. Ons verzoek om de pilot te verlengen (zonder extra middelen, het eerder toegekende bedrag was nog niet volledig benut) is door de projectleiding Passend Onderwijs Midden-Brabant gehonoreerd. Vanuit ZML De Bodde is gezocht naar wat wél mogelijk was. Immers er zijn juridisch wel mogelijkheden om een deel van het onderwijsprogramma op een andere school voor voortgezet onderwijs te volgen.

Overleg met de Vakschool Tilburg gaf openingen.

Er zijn op directieniveau een viertal gesprekken gevoerd, er is over en weer door coördinatoren een schoolbezoek gebracht en uiteindelijk is er een lessituatie voor een 8-tal meisjes van ZML De Bodde voor het vak verzorging uitgewerkt op de Vakschool. Het ligt in de bedoeling een dergelijke lessituatie ook uit te werken op het gebied van techniek voor een 8-tal jongens van het ZML.

Een echte Parelklasconstructie is op dit moment niet haalbaar.

In het continuüm van ontwikkelingskansen voor een beperkte groep jongeren met een indicatie zeer moeilijk lerend kan de Vakschool beslist wel van toegevoegde waarde zijn.

Maar het zal vooralsnog beperkt blijven tot incidentele vakken en incidentele gebeurtenissen.

Het inzetten van gespecialiseerde leraren van het ZML in combinatie met vakleraren in vaklokalen van de Vakschool geeft jongeren met een ZML-indicatie met het oog op de toekomst waarin van hen een veel grotere zelfredzaamheid wordt verwacht, echt meer kansen.

Maar meteen wordt het knelpunt van de beperkte beschikbaarheid van begeleiding pijnlijk duidelijk. Er is veel mogelijk, maar dan moet er langer gezamenlijk gewerkt worden.

De OGT heeft een werkbezoek aan ZML De Bodde gebracht. In het kader van uitwerking van zorgprofielen wordt in het komende schooljaar verder met elkaar overlegd.

Er is nog onvoldoende vorm gegeven aan tegenbezoek van Vakschooleerlingen aan ZML De Bodde (maatschappelijk stage, een gezamenlijk sporttoernooi, 'maatjeswerk' zijn ideeën die nadere uitwerking verdienen).

De ervaringen van het schooljaar 2010-2011 zullen gebundeld en geordend worden en er zal een draaiboek worden gemaakt om een dergelijke aanpak ook op andere scholen voor voortgezet onderwijs mogelijk te maken.

6. Implementatie en borging

Welke activiteiten zijn genomen om ervoor te zorgen dat de resultaten binnen de organisatie geborgd worden?

- Op managementniveau wordt 2 x per jaar overleg gepland.
- Een tegenbezoek van een geselecteerde groep leerlingen van de Vakschool wordt het komende jaar georganiseerd.
- ZML De Bodde wordt betrokken in het overleg over zorgprofielen.
- De kwaliteitswet (V)SO vormt het wettelijk kader waarbinnen mogelijkheden voor samenwerking / een vorm van symbiose gezocht wordt.
- In overleg met het SWV VO Midden-Brabant zullen de contacten met andere scholen voor voortgezet onderwijs worden uitgebreid. Daarbij wordt o.a. gedacht aan de contacten met het Praktijkcollege. Het gaat om ontwikkelingskansen voor jongeren in brede zin, en daar heb je anderen bij nodig. Juist voor de uitbreiding van die contacten is het gewenst dat een en ander in een draaiboek wordt beschreven.
- Bij de uitbreiding zal ook bezien worden of voor scholen voor voortgezet onderwijs de Bodde gezien kan worden als een partner om maatschappelijke stages uit te kunnen voeren.
- De CED-leerlijnen ondersteunen een planmatige en systematische aanpak.
- De Dienst Externe Dienstverlening van het REC wordt betrokken bij het vervolg.

7. Welke betekenis hebben de bereikte resultaten voor partners / betrokkenen bij het Initiatief?

- Tezamen met andere ervaringen is opnieuw duidelijk geworden op welke wijze het onderwijs juridische kader een belemmering is voor de uitvoering van ambities en idealen. Vervolgens vraagt dat om standvastigheid en creativiteit om door te zetten en andere wegen te benutten.
- Kennismaking van het voortgezet onderwijs met het onderwijs aan Zeer Moeilijk Lerende jongeren.
- Zicht krijgen op wat op kleine schaal in de samenwerking tussen voortgezet onderwijs en ZML wél kan.
- Zorgstructuur en pedagogisch klimaat van ZML kan ondersteunend zijn naar collega's in het VO en ondersteunend werken bij de verdere opzet van zorgprofielen.
- De positie van ouders is nog te beperkt in beeld geweest, de pilot heeft zich voornamelijk op schoolniveau afgespeeld.